

**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem & perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

De crebrâ per diem mentis in Deum elevatione ex omnibus, quæ per
sensus attinguntur, animæque potentiis se objiciunt

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

5tò.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54773)

Salus. Dein l. c. §. 2. ostendit se loqui de Ecclesia visibili, quia dicit eam Catholicam dici seu universalem, quia non duas aut tres invenire liceat, quin discerpatur Christus, quod fieri non potest. Unde etiam sequitur sectas sibi invicem contradicentes (ut in variis Lutherana & Calvinistica) & Romano-Catholicæ Ecclesiæ dogmatibus contrariantes, non posse cum eadem unam constituere Christi Ecclesiam, quo tamen aliqui Calvinistæ confugiunt.

5to.

Solebat Calvinus dicere Lutherum prædecessorem suum in Ecclesia in sylvam inconditam, per superstitiones & idololatriam redactâ grandiores excidisse arbores, se residua extirpare virgulta. Debat dicere se, quidquid devotionis succum instillare, reverentiam erga Deum ac Salvatorem nostrum ingerere, fiduciam æternæ salutis augere, ad bona opera & constans Dei servitium animos hominibus addere potest, penitus sustulisse, & Lutherum quidem impia tradidisse dogmata grosso suo & scurrili agendi, loquendi, scribendi modo, sed se eloquenti acutoque stylo & perplexis loquendi formis, aut etiam ingeniosis ac vaftris verborum involucris ac antilogiis multò deteriora effutuisse. Hujus asserti mei solidissima probatio patet ex sequentibus.

Primò. Lutherus admisit realem Christi præsentiam in pane aq̄ vino consecrato. Circa
Missam

Missam anceps hæsit, & cum Diabolo disputa-
vit. Calvinus licet, ut plerumque solet, sibi
contradicens, non nisi figuram Christi in eo ad-
misit l. 4. Instit. c. 18. §. 11. Utcunque obtorto
collo aliorum Patres conatur trahere, tandem
dissimulare non valens eos redarguit, cum fe-
futare non posset, inconsiderantiæ: & §. 18.
dicit: *Missam à radice ad fastigium omni genere
impletatis, blasphemia, idololatria, sacrilegii sca-
tere.* Lutherus erga Christum paulo est reve-
rentior in variis. Calvinus, licet ex malitia
potius quam inscitia has in se calumnias vibrari
asserat, reapse Christum in Cruce desperasse,
animamque ejus damnatorum pœnas sustinuisse
blasphemo ore eructat, dicitque lib. 2. Instit. c.
16. §. 12. se contendere, quòd non tantum
corpus sed anima Christi passa sit, & hoc spon-
te & absque peccato ad obedientiam Deo Patri
præstandam. Quis ò scelerate homo Catholi-
corum negat? quòd Christus ob tot prævisa
tormenta, paucitatem salvandorum, malitiam
propemodum infinitam tot peccatorum, tot
Hæreticorum contra Ecclesiam suam insurgen-
tium, ex naturali etiam horrore erga tam di-
ram & ignominiosam necem &c. etiam quoad
animam passus sit ipso dicente: *Tristis est ani-
ma mea usque ad mortem.* Quæ tristitia & animæ
afflictio certè major fuisse debet, quàm in ullo
unquam homine fuerit, cum usque adeo ob-
luctam tam terribilem guttæ sanguinis decurre-
rint in terram. Sed quis Diabolorum te eò in-
duxit Calvine? ut diceres, jam tum in horto
Christum

Christum incepisse pati damnatorum poenas? quomodo ex Scriptura probas? quod, per *to descendit ad inferos* (dum omnem locum tertium purgatorii, limbi Patrum & certi loci, qui infernus sit, ex proprio critirio negas, & ex eodem paucorum veterum errores adoptans locum tertium fingis, ubi ad extremum usque iudicii diem prædestinati excubias agunt) quod inquam per *to descendit ad inferos* intelligendum sit, quod *ob majus & excellentius redemptionis pretium Christus diros in anima cruciatus damnati ac perditii hominis pertulerit.* Lib. 2. Institut. c. 10. §. 10. circa finem.

2dò. Lutherus irrisit simplicitatem Catholicorum. Quod, cum sola fides justificet, ipsi sibi imaginentur, quod onerati adeo debeant esse bonis operibus, ut fratres Jacobæi Compostellam peregrinantes conchis austriis earumque testis. Calvinus non ita equidem grossis utitur parabolis, multò tamen malignius & fraudulentius contra hominis libertatem bonaque opera debachatur. Debeo hominis istius varietatem & perplexum scribendi modum non nihil clariùs tibi mi Domine ante oculos ponere, dein ejus asserta ex clarissimis V. & N. testamenti textibus refellere. Ut sanum tandem de tuo Calvino ejusque placitis iudicium ferre valeas.

Calvinus l. 1. Institut. c. 15. Sect. 8. ait liberum hominis arbitrium extinctum esse per lapsum primi hominis. L. 2. c. 2. & 5. à Sect. 4. quod Scriptores Ecclesiastici sive Patres nimis philosophicè

sophicè de libertate hominis locuti sint. Philosophicè loqui, sive secundùm ordinatam mentis ratiocinationem non est malè loqui. Nec eliditur autoritas Patrum per jejunum hunc sarcasum. Lib. 3. Instit. c. 15. §. 7. ait : *Sorbonicas scholas errorum omnium matres esse.* Quòd scilicet præter fidem opera requirant bona per cooperationem liberi arbitrii cum divina gratia. Quòd idem esse ait : *ac velle oleum ex lapide elicere* ob necessitatam scilicet ad malum voluntatem & impossibilitatem divina servandi præcepta. Hactenus mentem suam perversam clarè explicat Calvinus. Sed jam vide mi Domine, quàm perplexè & ambiguè ulterius loquatur. Obrutus tot S. Script. textibus ratione bonorum operum, & virorum, qui in sacris paginis à justitia, sanctitate, omnigenaque perfectione celebrantur, sui identidem re ipsâ oblitus, fucum tamen incauto lectori facere volens. Lib. 3. Instit. c. 15. fusè discurret : *quòd omnia Deo adscribenda sint* (hoc etiam Catholici dicunt) *nec possit dici homo aliquid à Deo mereri.* Quomodo hoc in sensu bono intelligendum, ostendit Scriptura dicens : Deo utique deberi omnia ; sed dum interim ex infinita bonitate sua applicat homini Christi merita, & dans gratiam vult, ut cum ea cooperetur, bona hominis opera sunt meritoria æternæ vitæ. Hinc Paulus 2. Tim. 4. dicit : *Bonum certamen certavi, Apostolicæ vitæ cursum consummavi. In reliquo reposita est mihi corona NB. justitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa die justus Judex.*

Notæ

*Non solum autem mihi, sed & iis, qui diligunt
 adventum ejus, sive optant, desiderant, ut
 Chrysof. Anselm. ritè exponunt, adventum
 Christi Judicis, utpote rectè factorum sibi con-
 scii, & ad judicium istud studiosè per sanctam
 vitam sese comparantes. Non ità Calvinus ani-
 mat hominem Christi Judicis adventum dili-
 gentem, seu ob bona sua opera ad eum aspi-
 rantem. Quia l. c. §. 3. dicit: Tantum hoc ho-
 mini assignamus, quòd ea ipsa, quæ bona erant,
 suâ impuritate polluit & contaminat. Interim
 tamen Vertumnus iste iterum paulò proprius
 videtur ad bonorum operum laudem accedere.
 Dum l. c. c. 16. §. 1. fatetur, quòd non qui-
 dem justificemur sine bonis operibus, sed non per
 ipsa opera, & eo ipso fide justificemur, quia fide
 apprehendimus Christi justitiam, qua unâ Deo
 reconciliamur. Totus autem in eo est l. c. c. 17.
 Quòd opera nostra bona Deus in aliquo pretio ha-
 beat non imputatâ perfectione, qua omnia iniqui-
 nata peccatis magis quàm virtutibus accensenda
 aliqui forent. Cap. 15. §. 6. circa finem dicit:
 Simul atque per fidem insertus es Christo, jam
 filius Dei factus es calorum hæres, justitiæ parti-
 ceps, vita possessor, non adeptus merendi NB. op-
 portunitatem, sed omnia Christi merita; Siqui-
 dem tibi (scilicet ut prædestinato) communi-
 cantur. Gloriatür autem de hac sua doctrinâ
 §. 4. hunc in modum: Palam est, utri & vilio-
 rem peccatorum remissionem faciant, & justitiæ
 dignitatem magis prostituant. Illi Deum frivolis
 suis satisfactionibus (hoc est stercorebus) placari
 nugar*

tingantur. Nos graviolem asserimus esse peccati noxam; quam quæ tam levibus nugis expietur. Graviolem Dei offensam; quam quæ his nihili satisfactionibus remittatur. Proinde hanc solius sanguinis Christi prærogativam esse. Illi justitiam, si ubi deficiat, instaurari dicunt ac reparari satisfactoriis operibus. Nos pretiosiolem esse putamus, quam ut æquari ullâ operum compensatione queat. Ideo, ut restituatur ad solam Dei misericordiam confugiendum esse. Cap. 14. §. 9. dicit: *Habemus nec unum à Sanctis exire opus, quod, si in se censeatur, non mereatur justam opprobrii mercedem.* Et §. 11. dicit: *Nullum unquam extitisse pii hominis opus, quod coram Deo non sit damnabile.* Jam quæso mi Domine, antilogias & ambiguos hominis versipellis sensus non nihil percurramus. Fateatur Deum bona nostrâ operâ aliquo in pretio habere, nec justificari nos sine illis. Ergo Deus infinitè sapiens & justus stercora, leves nugas, nihili satisfactiones in pretio habet. Ergo non justificamur sine stercorebus, sine rebus, quæ in se damnabilia sunt, & justam opprobrii merentur mercedem. Ergo hæc damnabilia justo opprobrio digna stercora itâ in extremo die judicii extollet Christus, ut non quia crediderunt, aut in meritis Christi confisi sunt tantum electi, sed quia in proximo suo nudum vestierunt Christum, famelicum satiaverunt &c. iis dicturus sit. *Venite benedicti Patris mei, & intrate in regnum cælorum à constitutione mundi vobis præparatum.* Ergo ob damnabilia ejusmodi stercora dixit Paulus, quod

quòd ei reddenda sit corona justitiæ à justo ju-
dice. O homo stolide ! stercora in oculis Dei
sunt peccata & justitiæ Pharisaicæ ; ut alibi dixi,
non bona opera virorum sanctorum meritis
Christi condignificata , sive à Deo præcepta sint,
sive hoc sensu supererogatoria ; quòd non sint
præcepta , ut sunt v. g. consilia Evangelica.
Quæ dum sectantibus Christus promittit in hac
vita centuplum & vitam æternam , magnasque
in cælo coronas ; utique ea, inter leves nugas,
res nihili , in se damnabiles , & opprobrio om-
ni digna stercora non annumerat. Nulla sanè
creatura pura condignam pro unico etiam pec-
cato satisfactionem divinæ justitiæ præstare un-
quam potuit. Sed postquam Deus homo illam
præstitit ; etiam infinitis sui sanguinis meritis
nobis gratiam comparavit , qua mediante bo-
na possumus opera facere , & ipsa opera digni-
ficavit , ut iis majorem semper ac majorem in
cælis coronam promereri possimus. Inde est,
quòd & ea , & homines ea facientes , pretiosa
sint non res nihili in conspectu Dei. Inde est,
quòd de plano dicat Christus , eum mercedem
habiturum etiam , qui in nomine vel in hono-
rem Prophetæ potum frigidæ dabit sitienti. Di-
ras evomit Calvinus , quòd rabulæ papistici ei
objiciant ; quòd viam sternat ad scelera, eò quòd
hominem per solam fidem & fiduciam in Christi
meritis justificari & salvari asserat. Cùm ipse
tamen fateatur *esse in aliquo apud Deum præcio
opera bona , nec sine eis licet non per ea , sed per
solam fidem justificari hominem.* Sed mi Domi-
ne!

ne! ut breviter hęc rem conficiam. Vel vult Calvinus opera bona etiam actus contritionis de peccatis esse conditionem essentialem, sine qua nemo unquam ad cælum venturus sit, & jam sine stercorebus rebus nihili, & damnabilibus nemo ad cælum veniet. Vel vult reapse, ea non esse ad salutem necessaria, & solâ fide in Christum ac prerogativâ sanguinis Christi te ei inseri, ut calorum heredem & justitiæ possessorem, prout sæpius inculcat. Et jam re ipsâ homines per se ad malum inclinantes, ad scelera, & non ad bona opera, sed fidem tantùm ac fiduciam in Christi meritis exstimulat. Demum quid homo sibi perpetuò contradicens vult esse in pretio apud Deum bona opera? quomodo vult? ut peccator erubescat, in se ipso turbetur & confundatur coram Deo, prout pœnitentiam deleribit, nec sine illis operibus justificetur? cum, ut alibi sæpè ostensum est, homo omnis juxta ipsius principia necessitetur ad malum, libertatem nullam habeat, & consequenter illa bona opera facere non possit: sine quibus hęc dicit hominem non justificari. Et cum præterea Calvinus cum aliis Sectariis doceat, ipsos non liberos concupiscentiæ motus, sive quibus homo non consentit deliberatè & liberè, esse tamen peccata, eaque omnia esse mortalia, & hominem ob hæc & alia, quæ evitare in ejus non est potestate, æternùm damnari, an non hoc est vel ad desperationis barathrum omnes præcipitare? vel si fides sola sufficit, animos audacter peccandi, præscriptaque pœnitentiæ

à Deo opera negligendi addere? & sic, ut supra hoc numero insinuavi, omnem devotionis fucum & animos Deo sincerè & alacriter servienti Calvinus penitus sustulit; loco quòd gloriatur se relicta à Lutherò superstitionum ac idololatriæ virgulta excidisse. Sæpius fucum facit & lamentatur, quòd omnis sana doctrina, omnis pietas à Papistis extincta sit. Sed quæ in sensu Calvini pietas destructâ libertate, necessitato ad malum homine, & adstructâ impossibilitate servandi divina præcepta, ob quæ tamen non observata homo sit in æternum damnandus? Catholica his blasphemiiis opposita dogmata pia sunt, quia conformia Scripturæ juxta illud: *Mandata ejus gravia non sunt. Jugum meum suave & onus meum leve.* Idem Deut. 30. fusè inculcatur, diciturque liberum esse homini, ut mandata servet vel non servet, suadeturque, ut, cum in libertate hominis sit benedictionem à Deo vel maledictionem accipere, præ maledictione eligat benedictionem. Quomodo spurcus hic homo audet effutire? quòd omnis pietas à Papistis extincta sit. Cum ipse à piissimo etiam & sanctissimo homine nullum dicat exire opus, *quòd non sit coram Deo damnabile, & justam opprobrii mercedem mereatur.* An ambulare cum Deo, justum esse coram Deo, in omnibus non peccare loquendo, vitium esse secundùm cor Dei, &c. damnabile est, & justam opprobrii meretur mercedem? nunquid jam Henoch *ambulavit cum Deo?* Gen. 5. *Noë vir justus atque perfectus fuit.* Gen. 6. Nunquid

*Job non peccavit labiis suis, nunquid David vir fuit secundum cor Dei, nunquid tot alii SS. veteris testamenti Patriarchæ ac Prophetæ, usque ad adventum Christi ad Annam viduam non discedentem à templo jejuniis & orationibus cum Juditha instantem, & Simeonem justum, Deo fuere acceptissimi? si ergo in lege naturæ & scriptâ floruit non obstante originali peccato mandatorum observatio & justitiæ perfectio in plurimis. An in lege gratiæ ob hominem per peccatum originale perditum non erit libertas, nullæ vires ad Dei præcepta observanda, nulla virtus, nullum opus bonum sive præceptum sive supererogatorium? ex meritis Christi prævisis Deus dedit gratiam hominibus operandi benè in utraque lege veteri. Et in lege, quæ gratiæ dicitur, & in qua teste Script. *advenit plenitudo gratiæ* quia ipse Deus homo sanguinem suum ac vitam Deo Patri in Cruce offerens eam instituit, in hac inquam lege meritis Christi jam oblati & litro redemptionis persoluto divinæ deerunt ad benè operandum gratiæ? ubi terrarum sumus? quò devenimus mi Domine? Vides, quòd impia Calvinii dogmata non tantum ab omni retrò legis Christianæ antiquitate, sed & ab ipsa antiquitatis historia digito Dei perscriptâ ab exordio mundi in utraque lege veteri usque ad adventum Messisæ condemnata sint. Huic condemnationi vides insistere in lege gratiæ quatuor Evangelia, Apostolorum acta, eorumque Epistolas cum Apocalypsi. Quia & doctrinam ibi habes copiosissimam, & exempla omni-*

omnigenæ perfectionis, quæ adducere jam non vacat, quia in omnium oculis posita sunt, sicut & ea, quæ post Apostolorum tempora Sancti Episcopi, Patres, Martyres, Anachoretæ, omnesque utriusque sexûs Sancti & verbo & exemplo de sæculo in sæculum docuerunt. Miser Calvinus per hoc se debito Deum cultu prosequi gloriatur, quòd omnia divinæ adscribat misericordiæ & Christi meritis, & quidquid ab homine exit, sit stercus, damnabile, omnique opprobrio dignum. Nos omnia etiam divinæ adscribimus misericordiæ & meritis Christi. Sed sicut in hoc non inhonoramus, sed glorificamus Deum, quòd vilem humanam naturam ab eo esse assumptam credamus ex infinito erga miserum humanum genus amore, & sic humanam præ angelica exaltatam esse naturam; Ità & eum glorificamus, quòd purè ex meritis Christi ità exaltet & dignificet hominis actiones mandatis & Evangelicis consiliis conformes, ut cælum mereantur. Et tam copiosas propter Christi merita gratias effundat in hominum animas, ut juxta illud 1. Cor. 13. *Maneant Fides, Spes, Caritas tria hæc, major autem horum sit caritas*, cujus pretiosas dotes ibidem à v. 18. describit Apostolus. Quas stercora res futiles & opprobrio dignas ac in se damnabiles nominare impiissimum est. Nos honorificamus Deum, quòd per Christi gratiam ac merita juxta illud ad Rom. 12. exhibere possimus *corpora nostra hostiam viventem sanctam Deo NB. placentem*, & reformari in novitate sensus, ut probemur,

bemur, quæ sit voluntas Dei bona & beneplacens, & perfecta. Odientes malum, adherentes bono, &c. Hæc monilia pretiosissima in oculis Dei sunt (sicuti teste Script. Pretiosa in conspectu Dei mors Sanctorum est) non stercorea. Econtra stercoreum damnabile, omnique opprobrio dignum est mendacium Calvinii dicentis l. 3. c. 13. §. 5. Negat ubique Paulus pacem & tranquillum gaudium relinquere conscientis, nisi statutum sit, justificari nos fide. Etc. 19. §. 8. Videmus in summa, quorsum tendat libertas [Evangelica] nempe ut Dei donis (Calvinus suâ Ideletta, Lutherus moniale pariter ab ordine Apostata) nullo conscientia scrupulo, nullâ animi perturbatione utamur, in quem usum nobis ab ipso data sunt. Quâ fiducia & pacem cum eo habeant anima nostra, & ejus erga nos largitatem agnoscant. O sterco avernale nimium quantum Pauli de castitate omnigenæque virtutis exercitio toties inculcatis dogmatibus contrarium.

3tio. Lutherus sicut in materia de sacrificio Missæ, ita & de purgatorio sibi constans non fuit. Nam, ut in disputatione Lipsica suæ defensionis initio affirmabat, non tam credidit quam scivit esse purgatorium, & in assert. art. 37. ait: *Et credo purgatorium esse, & consulo, suadeoque credendum, sed neminem volo cogi.* Si credi debeat ob divinam scilicet revelationem in Scrip. cur non quilibet ad id credendum adigatur? in libro de Missa privata, & in lib. ad Waldenses. Cum, inquit, negatis purgatorium, damnatis Missas, vigiliis, cœnobia, monasteria, & quidquid

quid per hanc imposturam erectum est, omnia probo. Calvinus fluctuantem Lutherum, sibi que hoc in genere contradicentem longis paralangis superat, & ut omne genus seu virgultum satisfactionis etiam pro pœnâ temporali peccatis debitâ extirpet, l. 3. Instit. c. v. §. 6. his verbis virus suum eructat; *Clamandum ergo non modo vocis, sed gutturis ac laterum contentione, purgatorium exitiale Sathane esse commentum, quod Christi Crucem evacuat, quod contumeliam Dei misericordia non ferendam irrogat, quod fidem nostram labefacit & evertit.* Et statim; quod si proximâ disputatione plusquam perspicuum est, *Christi sanguinem unicam esse pro fidelium peccatis satisfactionem, expiationem, purgationem. Quid superest? nisi purgatorium meram esse eamque horribilem in Christum blasphemiam.* De purgatorio fatetur quidem *vetustissimam fuisse Ecclesia observationem. L. c. §. 10.* sed addit; quod hisce prestigiis stultos mortales deluserit *Sathan.* Nolim hic fusiùs blasphemia hominis dicta confutare, de quo in aperto est. Quod ipse Christi Crucem evacuet, contumeliam Dei misericordiae non ferendam irroget, dum dicit, Deum damnare homines ob peccata, quae evitare non poterant, & mandata non servata, quae servatu sunt impossibilia. Ad hæc, si sanguis Christi adæquata est satisfactio pro peccatis, & plena ab iisdem purgatio. Cur anima ita plenè munda post separationem à corpore non intrat statim in cælum? cur in excubiis in loco quodam terreo à Calvino conficto ad extremum ulque

que diem iudicii hærere debet, in quo nec magis purgari, nec Deo acceptior fieri potest, cum omnia jam ante Christi sanguis perfecit. Certè talem locum in nullo S. Script. loco fundatum insolenter fingere injuriosum est infinitis Christi meritis ex ipsis Calvini principiis. Cum per fidem in Christum statim quis ei insertus sit, & hæres gloriæ factus. Ad hæc [ut in dissertatione de immortalitate animæ videre potes mi Domine in Subsect. II. à pag. 489.] anima à corpore separata operationes vitales intellectuales scilicet & volitiones elicit. Quid jam faciet prædestinati anima in excubiis usque ad extremum diem iudicii? an non ei omni excogitabili tormento cruciatus erit maximus pœna damni, hoc est carentia visionis beatificæ? quæ propter fidem in Christum ipsi debetur, ut hæreditas ex hoc maximè capite, quod purificatione nullâ ulteriori in principiis Calvini negantis purgatorium indigeat. Jam quæ pro purgatorio bonis operibus militant, vides affatim his titulis in libro hoc & inter cetera. Quòd Christus velit, ut condignam ab ipso satisfactionem justitiæ divinæ præstitam pro peccatis nostris nobis applicemus per bona opera, genuinæ pœnitentiæ exercitia, cruces adversa æquo animo tolerata, ut bibendo cum ipso calicem passionis etiam cum ipso cælestis gloriæ fiamus participes juxta illud Rom. 8. v. 17. *Cohæredes Christi, si tamen compatimur, ut & conglorificemur.*

Hic unum adhuc te moneo mi Domine, ut pro indole Calvinii tui magis agnoscendâ adverteas, eum fateri, quod vetustissima fuerit Ecclesie observatio de purgatorio, & de sæculo in sæculum Patres crediderint dari purgatorium. Et tamen dicat doctrinam de purgatorio exitiale fuisse commentum Sathanæ, contumeliosum & blasphemum in Deum, & stultos mortales præstigiis delusos fuisse. Ergo PP. omnes à vetustissimo tempore fuerunt stulti, præstigiis delusi, blasphemii, & ob injuriam Christo illatam summè contumeliosi, & inter cæteros Patres ipse omnium teste Calvino Princeps & S. Scripturæ Sydus Augustinus, quem unum aliàs ex tota antiquitate seligere solet tanquam sibi faventem. Vide in effigie Calvinii Patris Romæ discordiâ nonâ pag. 412. clarissimos Augustini de purgatorio textus à Tomo 1. operum ejus usque ad 10. inclusivè. Ubi inter cætera Tom. 8. in Pl. 37. describit ignem in inferno & in purgatorio, & dicit, quod licet in purgatorio animæ per ignem salvæ fiant, *gravior tamen sit ille ignis sive purgatorii tormenta, quàm quidquid potest homo pati in hac vita.* Et ideo dicit l. 9. Confessionum c. 12. se pro defuncta matre preces fudisse, dum pro ea offerretur Sacrificium Missæ. Et Ep. 64. ad Aurelium credendum esse, *oblatores pro spiritibus dormientium eas verè adjuvare.* Et in Enchiridio ad Laurentium *Defunctorum animas pietate suorum viventium relevari, cum pro illis Sacrificium Mediatoris offertur, vel elemosine in Ecclesia fiunt.*

Vidisti hæcenus mi Domine, quomodo malignis suis dogmatibus & expressionibus Lutherum superavit Calvinus in variis materiis. Plura si voles, vide in effigie Calvinii apud P. Romanum v. g. de pœnitentiæ Sacramento calumnia 5. à pag. 172. de Eucharistiæ Sacramento calum. 4. à pag. 107. de Baptismo & Confirmatione calum. 3. à pag. 163. De mandatis Dei servandis à pag. 145. De matrimonio à pag. 133. De Deo omnium scelerum autore, & quòd ipse solus non homines aut Dæmones peccent. Demum de blasphemiiis in SS. Trinitatem, regnum Christi, Sanctos à pag. 140. Uno verbo vide in Joannis Calvinii effigie centum coloribus ad vivum expressâ à P. Nicolao Romano S. J. Calvinii palmaria mendacia decem, decem insignes blasphemias, decem Scripturæ depravationes, & totidem calumnias eminentes, decem imposturas, cum antiquis Hæreticis concordias, & antiquis Patribus discordias, demum contradictiones totidem in sublimi sanè gradu. Et hæc omnia disertis Calvinii verbis demonstrata. Eidem in effigie hac cum notis ad vivum depicto subjungit paulò antè laudatus Romanus equileum. In quo ex propria Calvinii confessione expressa vide sequentia. *Primò. Art. 6. pag. 725.* quòd Sacellanus Ecclesiæ Cathedralis Noviodunensis operâ parentis sui factus Calvinus, & curam pastorem in proximo pago adeptus, ibidem ob crimen impudicum infamistigmate inustus sit, ut ex actis Cathedralis Ecclesiæ & Bertelini Secretarii Genevensis testi-

monio constat. Parisios dein reversus ejusdem flagitii conquerentibus de eo pueris à Collegii Becodiani Rectore accusatus aufugit. 2do. Vide Art. 11. pag. 733. quòd ob contumaciam in Magistratum Genevâ expulsus fit Anno 1538. & art. 12. quòd Idelettam Buræam sacrilegis nuptiis uxorem duxerit. Dico sacrilegis, quia ob sacros ordines, quos ante pastorem curam licet annos ætatis de jure ordinario requisitos nondum habens suscepit, certè voto cœlibatus adstrictus fuit. Mansit post mortem Idelettæ per 16. annos viduus deprehensus in alieno lecto, 3tio. Facta doctrinæ conveniunt. Cùm l. 4. Instit. c. 13. §. 17. dicat, quòd continens non sit homo sed Angelus aut Spiritus. Et §. 3. invehatur in Monachos ac Moniales, quòd perpetuam castitatem vovere audeant contra Dei de universali hominum conditione vocem, *non est bonum homini esse solum*, sitque Deum tentare, contra inditam ab eo naturam niti. Ità ex equuleo Romæi Calvinus sacrilegus conjux & adulter. Graphicè autem lutherizat, quia Lutherus in lib. de vita conjugali inter cætera sic evangelizat: *Crescite, & multiplicamini, est plus quàm præceptum, quod nos non possumus impedire vel prætermittere* (aliàs Calv. & Lutherus NB. dicunt præcepta Dei servari non posse, sed videtur apud eos esse exceptum præceptum de carnali copula & spurcitie, quod tamen non à Deo sed Diabolo venit) *& perinde necessarium est ac edere & bibere, purgare, exspuere, dormire & vigilare. Sicut in mea potestate non est, quò minus sim mas-*

uà minimè in me situm est, quò minus sim sine muliere. Ipsa impudentia ad hæc verba erubescat necessum est. Quid ad hoc gentiles? qui rationis desœcatæ lumine illustrati in Sybillis, in Vestalibus virginitatem habuere adeo in pretio. Ut Romani Consules orbis totius moderatores occurrenti in via Vestali Virgini cum licitoribus omnique comitatu cederent, & stupri ream vivam in terram defoderent. Quid ad hoc Paulus tam sollicitè ad Philipp. 4. inculcans? ut cogitemus, faciamus: *quacunque sunt vera, quacunque pudica. Quæ & didicistis, & audistis, & vidistis in me.* Qui 1. ad Cor. 7. virginitatem matrimonio præfert v. 38. & sanè non judicavit cum impio Calvino tentari per hoc Deum, quod contra inditum carni stimulum quis nitatur, quin potiùs dixit, velle Deum, ut contra continuò nitamur & pugnemus. Hinc 1. Cor. 9. de se ipso dicit, ad compescendum & subjugandum carnis stimulum *castigo corpus meum, & in servitutem redigo. Ne fortè cum aliis prædicaverim, ipse reprobus efficiar.* Et 2. Cor. 12. v. 7. *Datus est mihi stimulus carnis meæ Angelus Sathana, qui me colaphizet, sive carnis pruritum magis accendat phantasiæ turpia objiciens, humores ac sanguinem ad obscœna commovens, propter quod ter Dominum rogavi, ut discederet à me, & dixit mihi: sufficit tibi gratia mea. Nam virtus in infirmitate perficitur.* V. plura tit. *Cœlibatus ordo religiosus.* Et adverte hic, quàm aptè dicat Paulus se ab Angelo Sathana carnem rebellem juvante colaphizari. Sicut enim

enim colaphus tibi inflictus ruborem ac dolorem quidem causat, non tamen interiùs te lædit, vulnerat, ità concupiscentiæ carnalis motus affligit quidem, non tamen vulnerat animam, si cum Paulo ei non consentias. Et sic ex textu hoc clarè colligitur *primò*. Falsa esse Lutheri & Calvini dogmata, ipsos concupiscentiæ motus actualia esse peccata. *2dò*. Christum disertè dicere, quòd non sit tentare Deum, sed ei obtemperare. Si cooperans gratiæ ab ipso datæ contra stimulum carnis nitaris. Atque ex his collige mi Domine, quale de sectæ tuæ autoribus ejusque propagatoribus ac columnis, Apostatis scilicet cæteris sive Clericis sive Cœnobitis ad vos libidinis instinctu profugis judicium sit ferendum. Ego sub speciosa herba latentem anguem deprehendo. Quòd abnegatà libertate, operibus bonis valere jussis, necessitatem ad peccandum in spurca hac maximè materia solà fide & fiducia in meritis Christi contenti induxerint, ut decoro hoc, si Superis placet, pallio sceditates suas scelerumque, in quod desperabundi & effrontes corruunt, barathrum obtegerent. Imò ulterius video, quòd, sicut rebellionis alicujus contra legitimum Dominum autor non honestos ac ingenuos homines, sed scæcem populi debitis pauperie sceleribus oppressi, vel à natura feri aut rapinis assueti sub vexillis suis numerat, ità Lutherus, Calvinus classicum contra Ecclesiam canentes sub signis suis similis sibi farinae socios Apostatas sceleratos jugum religionis pertætos, auro, ambitione,
amore

amore carnali stimulos acceperint, qui dein sub prætextu tyrannidis Papalis excutiendæ imperitam, incautam, & ad quodvis noxiæ libertatis genus aspirantem plebem, dein Principes ac nobiles Veneris jam dudum mancipia, aut redituum Ecclesiasticorum avidos ab avitæ religionis gremio in tanta bonorum ac doctorum hominum raritate in infauftis istis sæculis abstraxerunt. Et hos tu *ut Christi Apostolos, Ecclesie reformatores, homines sanctos, immediatè à Deo missos* (prout libellis sub manu in vulgus spatis Lutherus ac Calvinus se vocitabant) reverere? hâc occasione & pro majori, ac plus quàm satis est, tibi lumine subministrando mi Domine

Sextò.

Ultimatò adhuc unum ad hominem, ut vulgò dici solet, argumentum tibi proponendum esse duxi. Petrum & Paulum à Christo *missos*, seu ut græcum sonat vocabulum, *Apostolos* veros fuisse non diffiteberis. Jam horum doctrinam, mores, prædicandi Evangelii modum, vitam denique in omni virtutum genere transactam, & gloriosam pro Christo varias inter persecuciones & tormenta mortem exantlatam cum Lutheri, Calvini doctrina, moribus, vitâ, morte compara. Et sole meridiano clariùs videbis, quòd, si isti verè à Christo missi sint, hi ab eo mitti non potuerint, eò quòd idem Christus ea, quæ per missos à se Petrum, Paulum